

# VECKOBLADET

Fredag 26 mars

Utkommer fredagar 1999 25:e årg.

11

## Rutinerad Persson

Göran Persson på statsminister-afton i Stora Salen på AF, här skulle han väl ändå vara chanslös? Jag menar inför en publik av äldre borgerliga akademiker, militanta ungdomer och lätta stänk av studentanarkism. Allt uppbackat av ett antal år där Persson utsatts för en massiv mobbing i dominerande media. Ungefär varannan dag får vi ju veta av ledaravdelningarna på DN, Svenska Dagbladet och Sydsvenskan att han är en olycka för landet. Och här i stan: vänsterpartister kan väl till nöds tolereras som pittoreska inslag i stadsbilden, men fyrkantiga sossar som Persson är väl ändå en rest från det förflutna?

Ja det var så man tänkte när man bänkade sig i Stora Salen, men Göran Persson tog hem spelet. Ett anförande på nästan en timme som började i Kosovo och slutade med upplysningsboken om förintelsen och däremellan rörde vid det mesta. Det var ett anförande av landets väl främste politiske talare just nu, åtminstone om man håller sig till den klassiska riksdagstraditionen.

Det var som ett lyckat tal av ett utrest statsråd till ett lätt motsträvt partidistrikt, med sturiga ombud som behöver upplysas om hur allting hänger samman och hur regeringen samtidigt håller fast vid de gamla idealen och kämpar med en motsträvt verklighet.

Det blev mycket om Europa och om hur de socialdemokratiska idéerna sveper fram över världen och det var en optimistisk bild av utvecklingen som målades upp. Göran Persson drog sig inte för att

utnämna det nya seklet till socialdemokratiens århundrade och peka på hur också Asien och Latinamerikarör sig i riktning mot demokrati, jämlikhet och välfärd. Här hemma: Persson dolde inte sin sympati för centern som samarbetspartner och sa om vänstern och miljöpartiet att får man inte den man älskar får man älska den man får.

Från bänkarna med AF-sällskapet, igenkännbart på medlemmarnas lätt cyanotiska ansiktsfärg, utbröt spontana applåder när Persson försvarade återkrävandet



Statsminister Göran Persson i kretsen av sina närmaste rådgivare

av för höga bostadsbidrag och ett sympatiserande fniss utbröt när han förklarade det enda idrottspris han mottagit gällde schack. Allmänt var det slående vilken lätt och naturlig hand Göran Persson hade med frågor och inlägg från salongen och repliken "Staten är inte jag" var inte dålig.

Jag dröjde mig kvar i vimlet och trängslan efteråt och tjuvlyssnade. Folk var helt enkelt imponerade. Ett anförande på en timme i en dödyst sal, inte en skriven rad till manuskript och till detta en attityd som var blygsam och, ja, ödmjuk. Jag hörde flera jämförelser med Carl Bildts arrogans och hörde en person säga att det här var det bästa politiska anförande han hade hört.

Nåja, Göran Persson har nog sina sidor, och retoriken bar förvisso många spår av rutin. Men det här fixade han och visade därmed också att det finns en plats för det personliga framträdandet också utanför TV-rutan.

SH

## Från Auschwitz till Lund

Under den antirasistiska veckan i Malmö, 15 till 21 mars, så talade Helena Zymler Svantesson om "Från Auschwitz till Lund". Helena har under hela sitt vuxna liv engagerat sig för mänskliga rättigheter och mot all form av rasism och diskriminering. Här ett sammandrag av vad Helena tog upp.

Rasismen och nynazismen är ett allvarligt samhällsproblem i dag. Rasismen har många ansikten, från mobbing på skolgården till grova våldsdåd och rasistiska mord. Diskriminering förekommer på samhällets alla områden. Den som utsätts för detta mår dåligt, lever otryggt och förnedras.

I Sverige har de nynazistiska grupperna vuxit sig allt starkare under de sista åren. Dom har organiserat sig väl och så gott som obehindrat byggt upp en propagandaapparat för sina idéer om "den vita rasens överlägsenhet". De har också på vissa håll lyckats nästla sig in i parlament, visserligen än så länge bara på kommunal och landstingsnivå. Men i andra länder har man haft större framgångar, t.ex. Le Pen i Frankrike.

Den rasistiska Vit Makt musiken sprids i hundratals exemplar och är helt klart hets mot folkgrupp. Stora grupper av ungdomar förgiftas av denna propaganda.

Tonåriga pojkar begår rasistmord. Men barn är inte rasister

från början. Men de kan bli det och detta måste vi arbeta mot och förhindra. Vi måste hjälpa dem som p.g.a. svag självkänsla och bristande tro på framtiden söker sig till grupper som förhålligär våldet.

### Positiva motbilder

Vi måste skapa positiva motbilder till rasismen: vänskap, solidaritet, förståelse och medkänsla. Vi måste själv stå som förebilder. Det är viktigt att veta var man själv står för att kunna ta ställning till rasism och för demokrati.

Enigt Peter Nobel, som tidigare var diskrimineringsombudsman och idag är Sveriges representant i FN's kommission mot rasdiskriminering har Sverige inte byggt upp en tillräckligt bra juridisk beredskap för att förhindra den onda utvecklingen.

Polis åklagare och domare har saknat stöd av lagen. Lagen tillämpas godtyckligt. Polisen har sett genom fingrarna på de nazistiska uppåden. Politiker och

allmänhet har ofta bagatelliserat händelserna. Nu har det blivit något bättre och brott med rasistiska motiv får något skärpt straff. Men svensk strafflag är fortfarande inte konstruerad för den moderna rasismen och straffen är för milda.

### Lagstiftning

Peter Nobel är anhängare av att lagstadga om Förbud mot rasistiska organisationer. Sverige anslöt sig till FN's konvention från 1966 om att avskaffa all form av diskriminering, som gör det straffbart att sprida rasistiska idéer och främlingsfientlighet.

Det är viktigt att en sådan lagstiftning talar om var gränserna går för missbruk av yttrandefriheten, i syfte att förnedra och misshandla vissa grupper.

### 80 år av främlingshat

1920-talet var startpunkten för en svensk rasistisk rörelse, som har en obruten tradition från denna tid fram till våra dagar.

Rörelsen växte under 1930-talet. Redan i januari 1932 fyllde nazisterna nästan hela Hötorget i Stockholm, där Birger Furugård höll ett brinnande tal mot judar och kommunister. Man räknade med att det fanns 30 000 nazister i landet, med uniformerade stormtrupper och Hitlerhälsningar. Sveriges Nationella Förbund fick 30 000 röster i allmänna val 1936 och fick ekonomiskt stöd av det tyska nazistpartiet.

1940-talet var ett årtionde av nedgång och upplösning, medan nazisterna redan på 1950-talet började att reorganisera sig. Under 1960-talet så dominerade Nordiska Rikspartiet och Assar och Vera Oredsson.

På 1970-talet skapades nya grupperingar som BSS, Bevara Sverige svenskt. 1980-talet innebar en ökande nationalism med bildande av grupper som VAM och en växande skinnskallerörelse. Sverigepartiet bildas och den svenska flaggan görs till en symbol i nazisternas tjänst. 1990-talet är framgångens årtionde för de främlingsfientliga

forts sid 3



# Historia och ideologi- debatten börjar hyfsas

Något oerhört glädjande, i alla fall enligt min mening, är uppenbarligen på gång inom den delvis påtagligt inflammerade ideologiska debatten i riket. Närmare bestämt det seminarium, med Gudrun Schyman som initiativtagare, som hölls i Kulturhuset i Stockholm igår. "Kan ideologier döda" var titeln; inbjudna att diskutera var fr. a. fristående historiker, sociologer och journalister. En berömvärd vilja att balansera deltagarna mot varandra verkar ha varit ledstjärnan för urvalet — en journalist som Maria-Pia Boëthius, med en viss vänsterprofil och forskning om Sveriges ställningstaganden under andra världskriget i bagaget balanserades av en annan journalist med gedigna kunskaper om Tsarryssland, det kommunistiska Sovjet och det postkommunistiska Ryssland, Staffan Skott. Den som följt honom i DN behöver inte tvivla om hans djupt antisocialistiska inställning. Till detta kom (så vitt jag vet) politiskt fristående historiker.

Inga detaljer av diskussionen har egentligen hunnit refereras, men av det lilla som finns har två saker fäst sig i mitt minne: dels hur Lars Herlitz påpekade att ideologier inte dödar, utan det är människor som dödar, dels hur Maria-Pia Boëthius passionerat utropade att hela 1900-talet är en enda massgrav, med förövare från alla politiska -ismer, från fascismen över kommunismen till kapitalismen och nationalismen. Inget århundrade hittills har varit så blodigt, hävdade hon. Det måste vara rätt att exponera de ideologiska uppfattningar och politiska konstruktioner som gör det möjligt att rättfärdiga dödande, men samtidigt lika fel att försöka välja ut några som speciellt skyldiga utöver alla andra. Alla är skyldiga, och fördömda för eftervärlden. Men mycket ofta blir skuldbördan beroende snarast av organisationen av dödande: det anses mycket värre att stänga in folk i läger i Sibirien och låta dem svälta ihjäl där än det är att långsamt döda dem genom

att utsätta dem för svält i deras normala sammanhang.

I vilket fall som helst är det ett utmärkt initiativ att sammankalla till ett sådant seminarium. Som historiker har jag egentligen ingen tilltro till det gamla vanliga talesättet att man, om man kan historia, kan undvika samma gamla misstag. Det stämmer helt enkelt inte. Vad jag däremot har en djup tilltro till är den historiska analysens förmåga att träna en att också analysera sin egen tid. Den träningen kan appliceras på det mesta. Rent politiskt kan man bara gratulera Gudrun Schyman och hennes rådgivare till att ha varit så kloka, både ur etisk och taktisk synpunkt. Den senaste månaden har det varit uppenbart att det från diverse politiska och mediala sammanhang har drivits en medveten kampanj för att svärta ned vänsterpartiet genom associationer till Stalineran. Det märkligaste är, att de som oftast attackeras inte ens var dödda vid Stalins död. Att detta nu dyker upp efter ett sensationellt valresultat

är naturligtvis ingen slump. DN citerar en för mig okänd historiker från Uppsala, Åsa Linderborg; hon påpekade enligt referat: "Leijonborgs syfte är att misskreditera tio nya riksdagsledamöter från vänsterpartiet. Det har han själv erkänt i en radiointervju". Utan att vara speciellt konspirationsteoretisk är det på många håll lätt att märka en avsikt och bli förstämnd över det plötsliga uppdykandet av ideologisk oro över Lenins och Stalins brott. Varför verkar ingen komma ihåg den utredning som skrevs av vänsterpartiet självt, "Skelett i garderoben" hette den om jag inte missminner mig? V var faktiskt först med att själv försöka göra upp med det som sågs som synden ur det förflutna, även om de inte inbegrep något dödande i ideologiens namn.

Charlotte Wiakander

## Bevara Stora Södergatan 48

Klockan klämtar för Stora Södergatan 48 (Södertull 26). Ganska långt ner på Stora Södergatan ligger detta lilla gråa, oansenliga envånings gathuset. Huset byggdes 1808 och är ett av de få husen i stadskärnan som är byggda före mitten av 1800-talet. Stadsantikvarien, Claes Wahlöö, skriver i handlingarna till Byggnadsnämndens sammanträde 18 mars: "Det ingår också i en räkna mindre hus från 1800-talet som måste betraktas som mycket värdefull ur kulturhistorisk synpunkt eftersom de numera är de enda kvarvarande som ger en bild av den småskaliga bebyggelse som en gång karaktäriserade Stora Södergatan söder om Stora Tvärgatan. I bevaringsprogrammet har inget av husen (gathuset och gårdshuset, min anm.) betecknats som kulturhistoriskt värdefullt. Detta är en värdering som snarast måste omprövas. Med avstyrkan av rivningslov hemställs att byggnaden får skyddsbestämmelse i detaljplan.

Ägarna har inkommit med ansökan om rivningslov för gathuset. Det är inte första gången. Redan 1990 beslöt byggnadsnämnden att ställa sig positivt till uppförandet av ett gathus i fyra våningar på fastigheten. Projektet, som förutsatte rivning av det nu aktuella gathuset, fullföljdes aldrig. Husets smala lycka den gången var fastighetskrisen med fallande huspriser. Sedan dess har huset fått stå och förfalla, ett i Lund välkänt sätt att förvalta fastigheter som man vill riva på

(Jämför t.ex. med Landstingets sätt att förvalta det vackra Seminariet på Lasarettområdet).

Nu är det alltså dags igen. I handlingarna inför sammanträdet läser jag: "Stadsarkitektkontoret har vid besiktning i år konstaterat att byggnaden, utöver de brister i teknisk- och utformningsstandard som framgår av utlåtande från Centerlöf & Holmberg, är mycket slitet. Alla installationer måste bytas. Delar av tak och bjälklag måste bytas."

Det är bara det att det finns inget besiktningsprotokoll från Stadsarkitektkontorets besiktning i år. Och utlåtandet från Centerlöf & Holmberg är från 1988, alltså snart tio år gammalt. Bristerna i utformningsstandard består enligt C&F i att rumshöjden på bottenplanet är låg, dörröppningarna har ej full ståhöjd, samt att lägenheterna är mycket små och slitna. Men man konstaterar också att golvet kändes utan svikt och att det sannolikt vilar på kraftiga bjälkar över luft

grund. Själv har jag svårt att förstå att små rum med låg rumshöjd och låga dörröppningar skulle vara en anledning att riva huset. Sådant brukar betraktas som pittoreska detaljer och höja värdet på huset. Att lägenheterna är slitna beror på eftersatt underhåll, och det kan man göra något åt utan att det medför orimliga kostnader. Att alla installationer måste bytas är heller inget konstigt, så brukar det vara i gamla hus och är inget argument för rivning.

C&F skriver också om sprickor i fasaden och en utbuckling på södra gaveln. "...troligtvis har lagning eller förstärkning gjorts för en utknäckning eller sättning i väggstommen. Sprickor i putsen vid utbucklingen tyder på fortsatta rörelser i underlaget." Det är möjligt men alls inte säkert. Huset putsades enligt uppgift om någon gång i början/mitten av 80-talet. Om man då använde sig av cementputs ovanpå den gamla kalkputsen kan detta förklara sprickbildningen, som inte alls behöver bero på sviktande grund.

Någon uppgift om vilken slags puts som använts står heller inte att finna i handlingarna. Inte heller utbucklingen av södergaveln duger som argument för rivning.

Fastighetsägaren har uppgett att han har för avsikt att uppföra ett nytt gathus i ett och ett halvt plan som ersättning för det gamla, men något bygglov har inte sökts. Trots detta föreslås Byggnadsnämnden besluta om rivningslov. Risken är uppenbar att huset rivs utan att det byggs något nytt.

Cecilia Wadenbäck (v)

Efter tung argumentation från V, bl.a. i form av en stor bit nedfallen bit cementputs, beslutade byggnadsnämnden i enlighet med vänsterpartiets yrkande om en ny opartisk besiktning av antikvarisk expertis för att undersöka möjligheterna att bevara huset och ge det skyddsbestämmelser i plan. Bakom beslutet stod förutom V även mp, s och c. Byggnadsnämndens ordförande ville däremot inte godkänna att den nedfallna putsbiten bifogades som protokollsanteckning från v. Han var kanske rädd för att den med sina drygt två kilo skulle väga alltför tungt.

Cecilia Wadenbäck



Om ni känner igen delar av texten och bilden beror det på att samma ord men spegelvänd var införd i VB 10/99. Vi hoppas att det blir bättre denna gången.

Red

# Ansvarslöshet, mörkläggning och dumhet

Nedläggningen av det USA-ägda företaget Lear i Bengtsfors innebar, att mer än 800 människor plötsligt stod utan arbete. Många har skildrat den sociala och ekonomiska katastrof som blir konsekvensen för människorna och samhället.

DNs ekonomisida hade en speciell vinkel. Tidningens skribent Cecilia Giertha ägnar i en artikel under rubriken "Buddären som fick ta emot hatet" Lears informationschef Gunnar Andersson sitt sociala engagemang.

Efter att ha beskrivit hans vedermoder i Bengtsfors avslutar hon artikeln med några ord om hans liv i Trollhättan, där han är bosatt: "Här finns hans sociala tillvaro, där människorna inte hatar honom för att han gör sitt jobb, utan för att han är den han är." (DN 21 mars) Hurdan är Gunnar Andersson egentligen?

Vem som helst kan snubbla över orden. Men det värsta i meningen ovan är egentligen formuleringen "för att han gör sitt jobb". Där uttrycks hela den brist på ansvar, som är kärnan i den nyliberala ideologin.

## De gör också sitt jobb

Postens företrädare hade det hett om örönen när de mötte Klostergårdsborna härom veckan. Nedläggningsbeslutet var taget i hemlighet. Hyreskontraktet var uppsagt. Vad posten tjänade på nedläggningen var en affärshemlighet. Men den planerade

nedläggningen av postkontoret var inte företrädarnas fel. De följde instruktionerna. Klostergårdsborna borde "inte hata dem för att de gör sitt jobb".

## Helvete och paradiset

Det är många som bara gör sitt jobb. Ansvar för besluten försvinner i det helvetesmörker, där hierarkierna fattar sina beslut. Att vara, inte synas, som Wallenbergarna uttryckt saken. Jämfört med de svarta transnationella bolagen (och posten) är EU-kommissionen genomlyst som Dantes paradiset.

Inte bara oåtkomligheten förenar Lear och posten, utan också det endimensionella ekonomiska tänkandets tunnelseende. Mänskliga tragedier och samhälls-ekonomiska konsekvenser finns inte med i kalkylen. Framtiden inte heller. Bara dagens hemliga profit.

## "Mindre, sällan och sämre"

Samma ekonomistiska förblindelse kännetecknar många kommuners syn på skolmåltider, enligt en undersökning som gjorts vid Umeå universitet av pedagogikdocenten Gerhard Nordlund och ekonomen Tommy Jacobsson. Undersökningen, som bygger på 112 000 svar från 1400 gymnasieelever vid 24 skolor, spridda över hela landet, visar att maten generellt är sämre på de skolor, som tar betalt. Eleverna i betalskolorna äter

mindre, mer sällan och sämre än i gratiskolorna. Kommunerna som tar betalt för maten har lägre portionskostnad än de övriga kommunerna.

## Argumenten i Lund rena myter

Vi minns argumenten här i Lund:  
- Eleverna kommer att ta mer ansvar för sin lunch om de får betala. De blir medvetna om vad maten kostar. De kommer därför att äta oftare och bättre.

- Pengarna från avgifterna kommer att höja kvaliteten på maten.

Undersökningen visar att dessa argument är rena myter.

\* Elever som betalar äter oftare än elever som får lunchen gratis;

\* Elever som äter gratis tycker att maten är godare;

\* Elever som betalar skolmaten äter mer godis och mer läsk än de som får den gratis.

\* Svinnet med matrester är inte mindre bland elever som får betala än bland elever som får den gratis.

## Andra avgifter

Dessutom tar många kommuner ut andra avgifter för tex miniräknare, studiebesök och kopieringspapper, trots att skolan enligt skollagen är kostnadsfri.

80 procent av eleverna är mot avgifterna. Mest negativa är de som får betala. En tredjedel av dessa

anser, att de inte har råd. Elevernas viktigaste argument är, att de elever som inte har råd att betala inte får någon mat.

Allt tyder på avgifterna införts utan andra mål än att spara pengar för kommunerna. Ändå rör det sig om mikroskopiska besparingar, som ofta till större delen äts upp av administrationskostnaderna. 35 kommuner tar ut avgift och ytterligare 17 planerar att göra det. Dessa kommuner är i allmänhet relativt rika och belägna i södra Sverige.

## Den tråkiga kommunalpolitiken

Kommunalpolitiken blir tråkig, när samma argument måste tröskas gång på gång, år efter år, och samma dumma beslut mot bättre vetande ändå fattas vid varje budgetmöte.

Samtliga argument ovan har årligen åltats i Lunds fullmäktige sedan 1988, när miljöpartiet sällade sig till de borgerliga och drev igenom skolmåltidsavgifter "för att höja kvaliteten på maten". Dock ändrade Matz Hammarström miljöpartiets ståndpunkt två veckor före valet och blev invald i riksdagen. Det förtjänar han. Men valresultatet ledde ändå ingen vart, eftersom centern efter valet plötsligt fördumades.

Gunnar StenSSon

forts fr s 1

## Från Auschwitz.....

rörelserna, men med en uppsnyggad fasad. Vit Makt rörelsen med den vita rockmusiken och att extremisterna organiserar sig och börjar att syna på Internet. Man när på så sätt ut bredare och till surfande barn och ungdomar. Databaserna spottar ut giftig propaganda, men en svåråtkomlig sådan.

## Auschwitz

Skor av olika storlekar och färger, nedslitna och trasiga. Barnskorna i Auschwitz har en egen historia att berätta. De vittnar om en tid på 1940-talet som aldrig borde ha fått inträffa. De flesta av barnen, huvudsakligen judiska och zigen-ska barn, försvann i gaskammarna eller kastades levande i krematorierna. Många blev objekt för s.k. medicinska experiment. Andra överlevde och kunde berätta och vittna. Så som jag gör nu.

Sverige stod då utanför kriget. Därför ingår varken kriget eller förintelsen i vårt kollektiva minne. Men informationen om denna väg av fascism och nazism som svepte över Europa under 30- och 40-talet var inte bristfällig. Ändå var Sveriges flyktingpolitik när det gäller nazismens offer långtifrån



Transporttåg med människor  
Bedrich Hoffman, f. 4/4 - 32, d. i Auschwitz 19/10 - 44

human när det gäller att rädda barn från naziöckuperade länder.

## Skolflicka

Till dessa hörde även jag, en 14 år gammal skolflicka från Polen. Också min familj, min släkt mina klasskamrater och miljoner andra av samma etniska bakgrund.

Förföljelsen satt igång genast efter tyskarnas inmarsch i Polen. I den välplanerad taktiken ingick att först identifiera oss, märka oss med den Davidsstjärna som fick sättas på kläderna. Nästa steg var att isolera oss genom att inrätta särskilda områden, ghetton, som var helt avskurna från omvärlden.

Snaran drogs åt genom tvångsarbete, fömedring och psykisk och

fysisk terror, svält och dödliga sjukdomar. Av de 180 000 människor av judisk börd som föstes ihop på en yta av 5 kvadratkilometer i vår stad, Lodz, fanns det 70 000 kvar efter 4 års slaveri. Deportering till olika förintelsläger och likvidering var den slutliga lösningen.

Hur skall jag kunna glömma dagarna i september 1942 då alla barn under 12 år och vuxna över 60 med tvång fångades och deporterades från ghetton. Panik utbröt i stan, dödsångest. Vart skulle de föras?

SS-männen tränger sig in i lägenheterna och drar barnen från mödrarnas famn. Skrik och förtvivlan. En del barn kläs i finaste

kläder av sina mödrar som vägrar tro på verkligheten. Min lille kusin gömmer sig med sin far i en gammal torr brunn. Själv flyr jag med min mamma till ett annat kvarter genom en bakgård.

Men inget hjälper. 15 000 barn och gamla lastas under en vecka på lastbilsflaken och körs iväg. Barnen dödas med kolmonoxid från dieselavgaserna direkt på lastbilsflaket dit avgasröret riktas riktades under en tättslutande presenning. Det tog 15 minuter tills barnens skrik upphörde och de små liken kunde kastas i krematoriets eld.

Två år senare var det vår tur att bestiga boskapsvagnarna när ordern gavs om att tömma ghetton i Lodz, det sista ghetton i Polen och i Europa skulle likvideras. Hur skall jag kunna glömma den sisat natten på tåget, natten då vi ännu fanns tillsammans?

**Vi får inte glömma.  
Vi får inte sluta reagera på vad som händer i dag.  
Vi får inte vara tysta. Tystnaden är skrämmande.  
Vi får inte vara rädda att engagera oss varhelst vi ser att det trampas på de mänskliga rättigheterna.**

Helena Zymler-Svantesson.



HAR DU FLYTTAT? skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan)

NY ADRESS.....

## Kubas roll i tredje världen

Eva Björklund, ordförande i Svensk-Kubanska föreningen, besökte Lund onsdagen den 17 mars, och föreläste om Kubas roll i tredje världen. Eva Björklund har arbetat solidariskt med Kuba sedan 60-talet, och var en av dem som grundade Svensk-Kubanska föreningen 1966.

### Kuba och tredje världen

Kuba har alltid varit närvarande i tredje världen. Konflikten mellan USA och Kuba är en sekelgammal konflikt.

För tredje världen innebär Kubas kamp en konflikt mellan fattiga och rika, mellan kapitalismen och socialismen, mellan syd och nord.

Kuba har börjat att kravla sig upp från hålet de föll i efter Sovjetunionens fall.

Fidel Castro gjorde i somras en turné genom Karibien. Han besökte Jamaica, Grenada, Haiti, Dominikanska Republiken och Barbados.

I Jamaica mottogs Fidel som en hjälte; Jamaica hade brutit sin förbindelse med Kuba efter att USA genom CIA stött en presidentkandidat som ersatte ett system som hade socialistiska drag.

I Sydafrika är Kuba hjälte, p.g.a. Kubas stöd till ANC. Med det bidrog Kuba till att militärt besegra apartheid-regimen och därmed blev också Namibia självständigt. Flera hundra läkare arbetade i Sydafrika efter apartheidregimen, och deltog i programmet för att utveckla tredje världen.

### Kuba och USA:s blockad

Blockaden mot Kuba infördes redan 1959, efter den första jordreformlagen och den 17 april 1961, invaderades Kuba direkt från USA, Guatemala och Nicaragua.

Invasionen misslyckades och USA:s blockad mot Kuba skärptes.

USA tvingade tredje världen att bryta förbindelserna med Kuba. I Latinamerika var det bara Mexiko som inte bröt förbindelsen.

Detta tvingade Kuba att skapa kontakt med Sovjetunionen.

Många fruktade att Kuba inte skulle överleva efter Sovjets fall. Men solidariteten växte mycket i alla länder efter sammanbrottet.

Denna solidaritet hade ett stort betydelse, inte enbart ekonomiskt utan framför allt politiskt och moraliskt. Detta var frukten av de investeringar som Kuba hade gjort i decennier i solidaritetens form.

### Kuba-tredje världens röst

Kuba har blivit tredje världens röst. I alla stora sammanhang har Kuba

öppet kritiserat nyliberalismen, imperialismen och tredje världens skuldskris.

Kuba kan säga det, eftersom Kuba mer eller mindre är oberoende jämfört med andra länder som är skuldsatta till Världsbanken, eller till USA som ställer villkor, som de inte kan säga något om. Detta ger också möjlighet till respekt från tredje världen, som traditionellt bara har haft borgerliga regimer, där bara en elit har makten, även om det finns socialistiska partier eller socialdemokratiska partier.

### Ungdomarna på Kuba

Ungdomarna är välutbildade och har höga anspråk. De växte upp när allt gick bra vilket kan jämföras med Sverige när allt gick bra här. Nu är många frustrerade, men de flesta känner stolthet över vad deras föräldrar gjorde.

Många har varit i andra delar av tredje världen och har därmed sett hur deras situation är, vilket gör att många trots allt vill bevara det kubanska samhället.

Ungdomarna på Kuba längtar som alla andra ungdomar efter att resa utomlands, deras utbildningsnivå gör att de har dessa förväntningar, men deras chans att resa är lika liten som alla andra ungdomars i tredje världen.

Både socialdemokraterna och vänsterpartiet fördömer blockaden, båda kritiserar dock samtidigt Kuba för brott mot de mänskliga rättigheterna.

Socialdemokraterna ger inget bistånd nu, utan kräver att Kuba ska ändra systemet. Biståndet till Kuba upphörde under den borgerliga regeringen 1976, men den socialdemokratiska regeringen återtog 1982 biståndet inom det tekniska området för forsknings-samarbete, samt det s.k. demokratiska biståndet med syfte att förändra systemet

Vänsterpartiet vill att Sverige ska ge bistånd utan villkor - Kuba anses som ett brottsoffer eftersom blockaden är kriminell.

### EU och Kuba

EU har bedrivit ett dubbelspel, EU anmälde USA inför världshandelsorganisationen för Helms-Burton lagen, men fullföljer inte handelsorganisationens bestämmelser eftersom även EU anpassar sig till USA:s blockad som bryter mot dessa bestämmelser.

Kanada och England har stiftat lagar som gör det till ett brott att anpassa sig till Helms-Burton lagen.

## Kvinnonätverk

Ett Kvinnopolitiskt nätverk har bildats i Vänsterpartiet Lund. Vad är detta för något, kanske många undrar. Jo, ett forum för kvinnorna i partiet där vi diskuterar vad det innebär att vara kvinna och politiskt aktiv. Vi vill bl.a.:

§ Utvecklas och/eller genom att diskutera med varandra-till skillnad från att tala bara för att framföra "sin sak".

§ Granska Vänsterpartiet som feministiskt parti-vi lever inte alltid som vi lär.

§ Bli fler kvinnor som tar fler initiativ i politiken som fortfarande är mäns värld.

§ Vi (som är aktiva i politiken idag och möter mer eller mindre motstånd) vill ha stöd i ryggen.

§ Titta på kvinnans plats i litteraturen och hos de gamla tänkarna.

Vi tycker att det är viktigt att stödja varandra när/om någon hamnar i blåsväder på grund av uttalanden eller utspel. Det viktiga är att se till det positiva vi åstadkommer, att inte haka upp sig på ev misstag. Ingen är felfri. Det är mänskligt att fela, och särskilt då behöver man stöd för att konstruktivt kunna gå vidare. Slutligen har vi väldigt roligt - det hörs på alla skratten. Alla kvinnor i vänsterpartiet är välkomna till våra möten. Nästa Kvinnopolitiska nätverksmöte den 15 april kl 19.00 på partilokalen.

Cecilia Wadenbäck

Tyskland, Spanien och Frankrike har skrivit bilaterala avtal med Kuba.

EU vill ha marknad på Kuba, och de latinamerikanska länderna har förslagit att Kuba skall komma med i LOME-avtalet, ett mycket viktigt handelsavtal. Kuba är observant mot förslaget, EU är mer tveksamt, men slutligen kommer de ekonomiska intressena att avgöra om Kuba integreras i avtalet eller inte.

Det är möjligt att de som kommer efter Fidel Castro inte kommer att ha den politiska begåvningen som han har, men det är inte Fidel Castros död, som avgör förändringarna på Kuba.

De stora förändringarna kommer att ske när blockaden upphör; då de ekonomiska förändringarna inträffar kommer de verkligt stora utmaningarna; att bevara de sociala framgångarna.

Alonso Acosta

## Med lätta steg

- Måste man inte bära tungt på påskvandringen? finns det de som ängsligt frågar.

Svaret är nej. Dunsovsäck, trimmat liggunderlag, extra strumpor, kåsa och koncentrerad måltidsdryck i plastflaska kommer man långt med. Lägg till regnplagg vid tveksamma väderutsikter, smörgåspacke (knäcke är lättast) och del av den gemensamma maten och utrustningen, och man kommer ändå inte upp i tio kilo. Den som till äventyrs inte har sovsäck, ryggsäck m.m. kan låna av någon veteran. Så tveka inte!

Gunnar Sandin, 135899, ger välvilligt upplysningar.

## MÖTE MÖTE



Månd 29 mars: Temamöte om "Härskarteknikerna" kl 19.00

Onsd 31 mars: Mötesserien om partiets fyra grundstenar. Denna gång "Feminismen" kl 19

Onsd 31 mars: EU-valmöte kl 18.00 Alla som vill engagera sig inför EU-val är välkomna.

Alla möten ovan på partilokalen, Svartbrödersgatan 3

RÖDA KAPELLET. Sö. 28.3 kl. 18.45 rep. med Joakim, vårprogrammet. Som har utökats med 327 (gå) och 15, 170 och 348 (stå) inför Svalornas spel 10.4 (kl. 10-12) samt med 223 inför appellspelet 17.4 och 24.4 då vi också spelar bl.a. spelar 233, 249 och 298c. Ca 65 personer nu klara för Katalonien, övriga intresserade bör höra av sej under mars. Rep annandag påsk 18.45.

## VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Marianne Sonny och Lars Borgström  
Näste redaktör: Gunnar Sandin



Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e.17 till fax 046-12 31 23.

Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett.

Telefon till redaktörerna:  
Sten Henriksson 046-14 44 57  
Gunnar Sandin 046-13 58 99  
Vid utebliven tidning ring:  
Cecilia Wadenbäck: 046-13 82 13